

2019-nCoV

Yeni (Novel) CORONAVIRUS COVID-2019

Dr. Öğr. Üyesi Serhat SİREKBASAN

Health Topics ▾

Countries ▾

Newsroom ▾

Emergencies ▾

About Us ▾

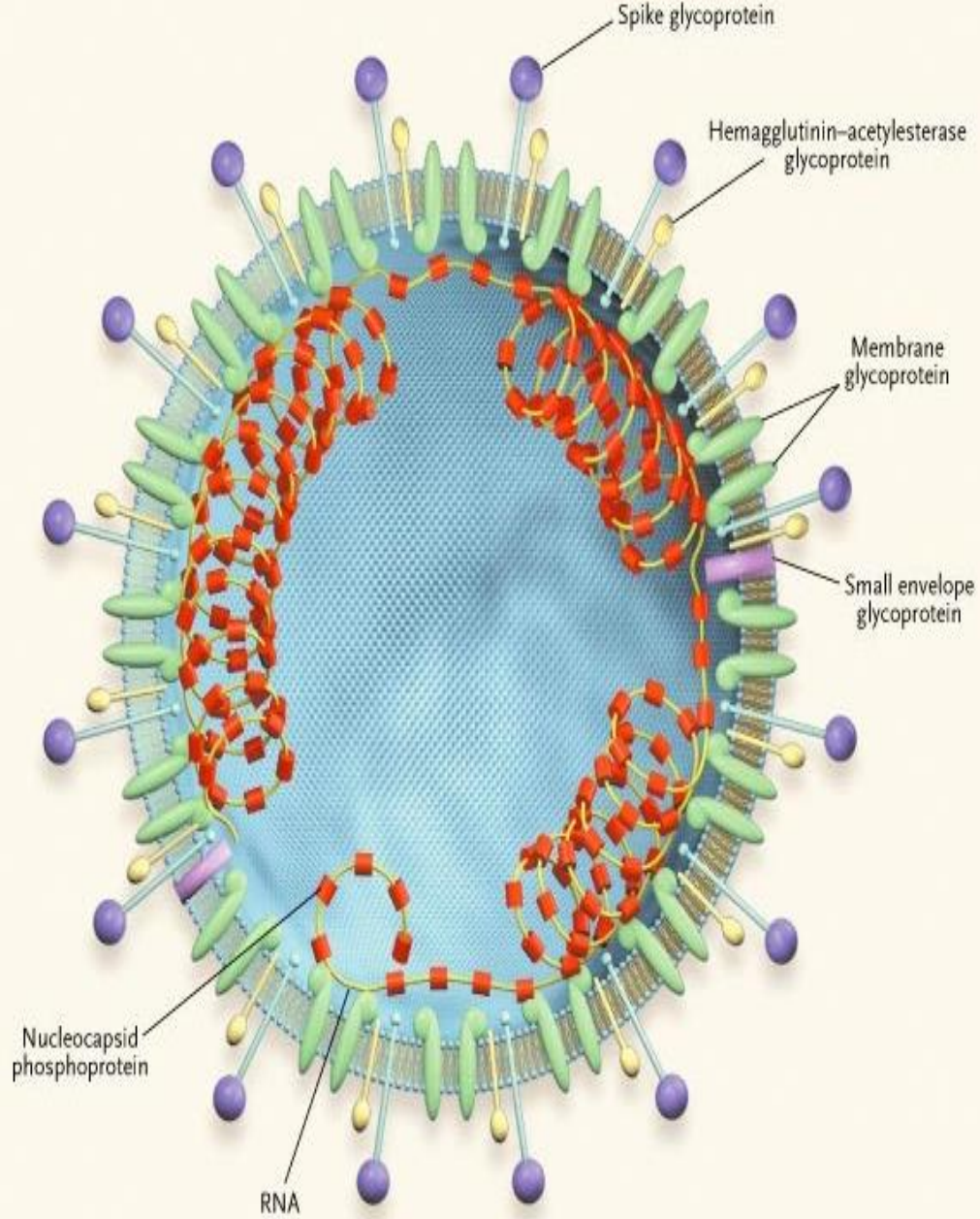
Follow us:

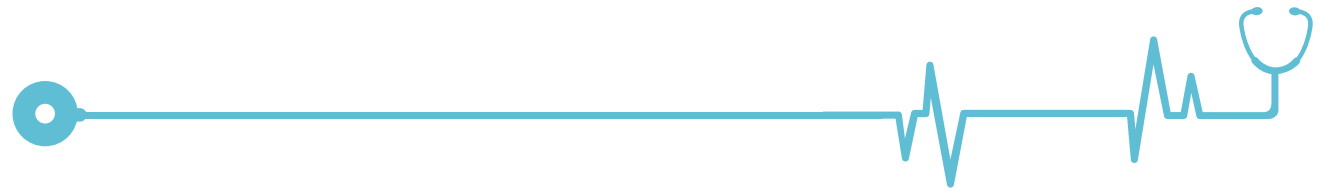
Coronavirus disease (COVID-19) outbreak

Find out more →

Coronavirus

İnsan ve hayvanlarda enfeksiyona neden olan zarflı, pozitif polariteli, tek sarmallı RNA virüsüdür

Human coronavirus (hCoV)

Sindirim veya sinir sistemi enfeksiyonlarına da neden olabilir

Soğuk algınlığı veya nezle olarak bilinen üst solunum yolu enfeksiyonuna en sık neden olan ikinci virüs

Sıklıkla kış ve ilkbahar aylarında

Üst solunum yolu enfeksiyonlarında toplumun %15-30'unda "human coronavirus" (HCoV) etken

Tarihçe

2002 yılına kadar
insanlarda enfeksiyona
neden olan sadece iki tip
HCoV biliniyordu
(1960'larda tanımlanmış)

HCoV-229E
HCoV-OC43

Diğer tiplerden
daha ağır
enfeksiyona
neden olan yeni
bir coronavirus
“Severe Acute
Respiratory
Syndrome
Coronavirus”
(SARS-CoV)

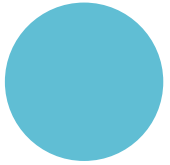
Maskeli mink kedisinde mutasyon
(değişim) geçirdiği ve ilk olguların hayvan
insan teması ile bulaştığı gösterildi

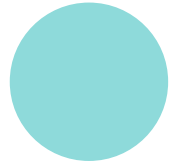
SARS-CoV

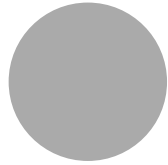
- 2002 sonu-2003 Haziran
- Dünyada 30 ülkeye yayıldı
- 8273 kişi enfekte
- 774 ölüm (yaklaşık %10)
- Hastalarda ağır pnömoni (zatürre) tablosu

65 yaş üzeri
mortalite >%50

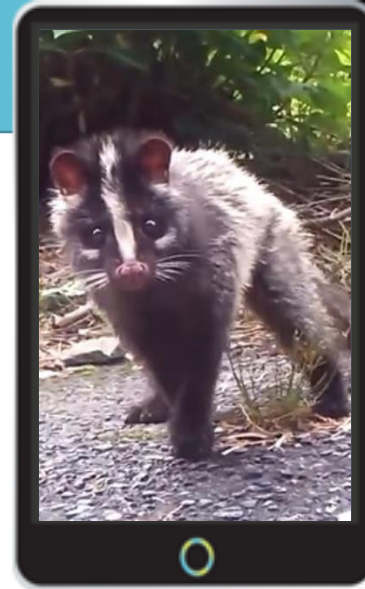

Olguların %20'si
sağlık çalışanı

Ara konak:
Maskeli
mink kedisi

Çıktığı gibi aniden yok oldu ve günümüze kadar
hiçbir insan enfeksiyonunda saptanmadı

Yeni CoV'ler

2004; HCoV-NL63

HCoV-229E
kökenine genetik
olarak çok yakın

HCoV-229E, -OC43

insanlar arasında
dolaşmakta

her yıl genellikle hafif
seyreden üst solunum yolu
enfeksiyonlarına
(nezle, öksürük, boğaz ağrısı)
neden olmakta

2005; HCoV-HKU1

HCoV-OC43 benzeri,
yaşlılarda pnömoni

HCoV-NL63, -HKU1

nadiren ASYE
(bronşit, bronşiyolit, pnömoni)

2012

Suudi Arabistan'da bu kez ara konağın tek hörgüçlü develer olduğu yeni bir coronavirus tipi

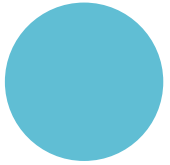
“Middle-East Respiratory Syndrome Coronavirus” (MERS-CoV) tanımlandı

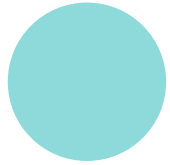
MERS-CoV

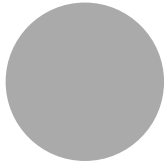
- Haziran 2012-Devam ediyor (Cidde ve çevresi)
- Yaklaşık 27 ülke
- 2494 kişi enfekte
- 858 ölüm (yaklaşık %34)
- Yaş aralığı 14 ay-94 yaş (medyan 47)

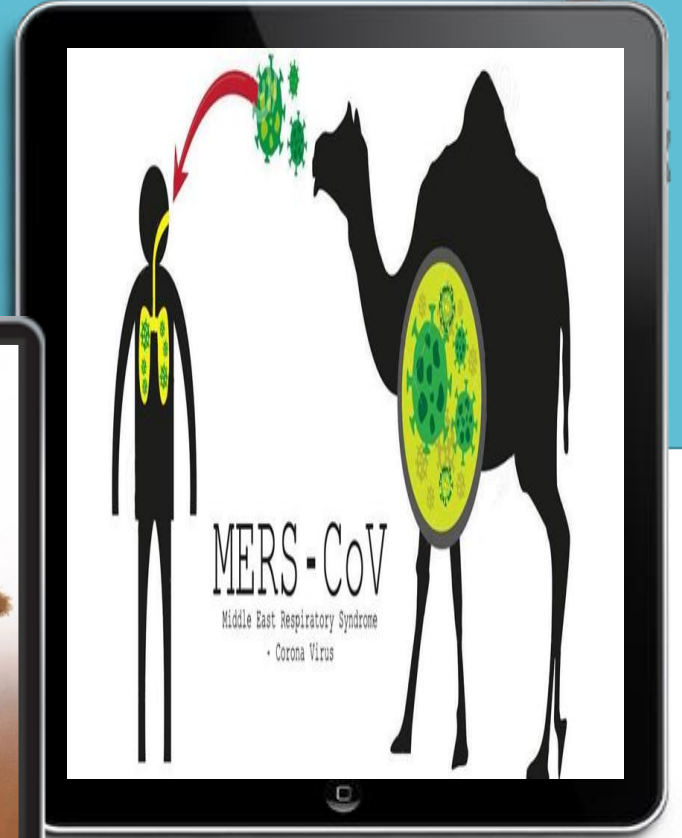
60 yaş üzeri
mortalite
yüksek

Sıklıkla
pnömoniye
neden olur

Ara konak:
Tek hörgüçlü
develer

Kötü prognoz; İleri yaş, erkek cinsiyet,
kronik hastalıklar

7. CORONAVIRUS

HCoV-229E

HCoV-OC43

SARS-CoV

HCoV-NL63

HCoV-HKU1

MERS-CoV

SARS-CoV-2

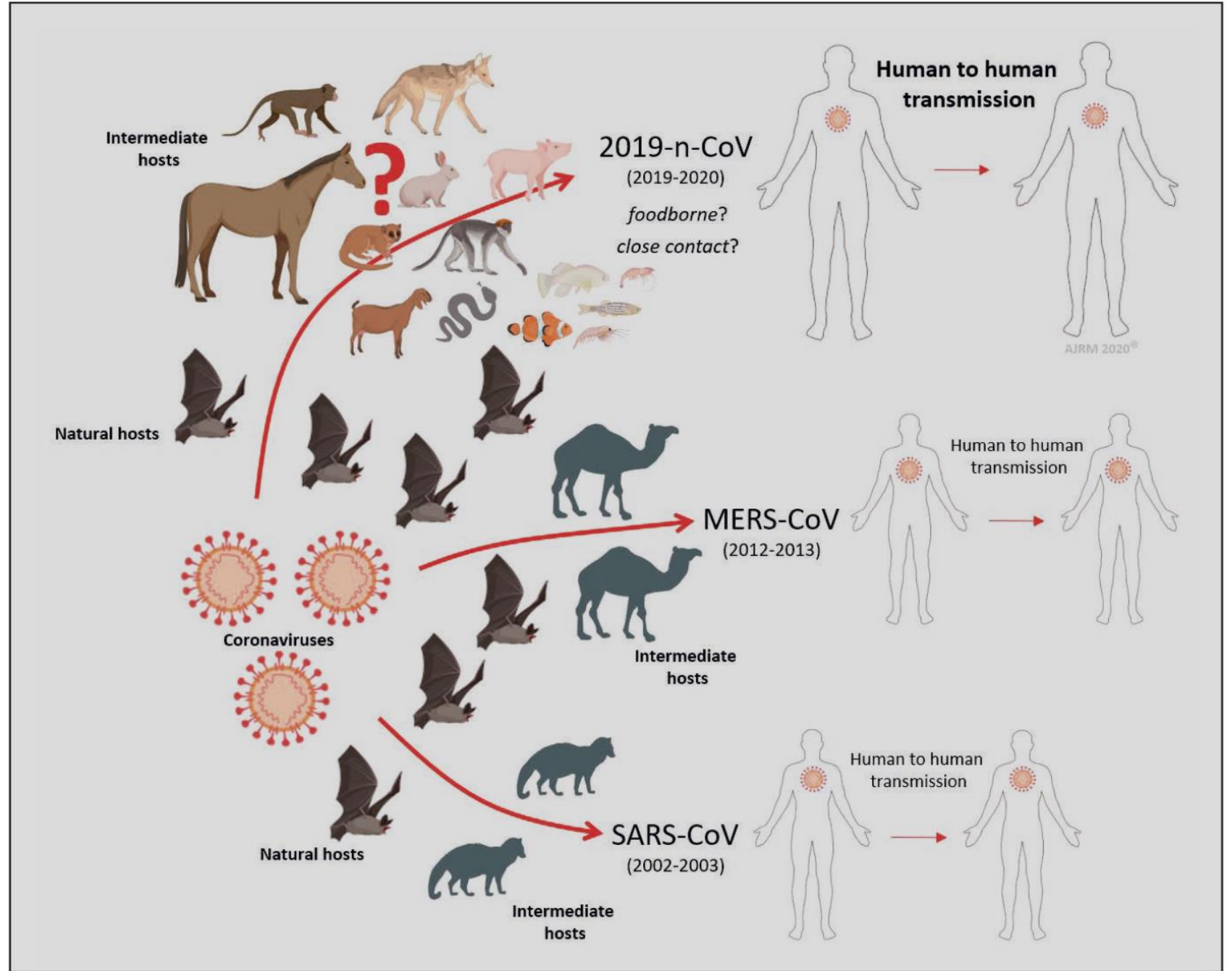
Coronavirus, hayvanlarda da enfeksiyona neden olur (kedi, köpek, at, sığır, domuz, kuş, kemiriciler, kirpi, yarasa, deve...)

Mutasyona uğrayan virüs, hayvanların solunum sekresyonları ve dışkıları ile insanlara bulaşabilir

Başlangıçta virüs insanlara bir ara konak ile bulaşır

Daha sonra insan-insan bulaşmaları başlar

Wuhan canlı hayvan pazarı

Aralık 2019'un son haftasında, Çin'in merkezinde 11 milyon kişinin yaşadığı büyük bir şehir olan Wuhan'da 4 hastada hemen hemen aynı zamanlarda pnömoni gelişti

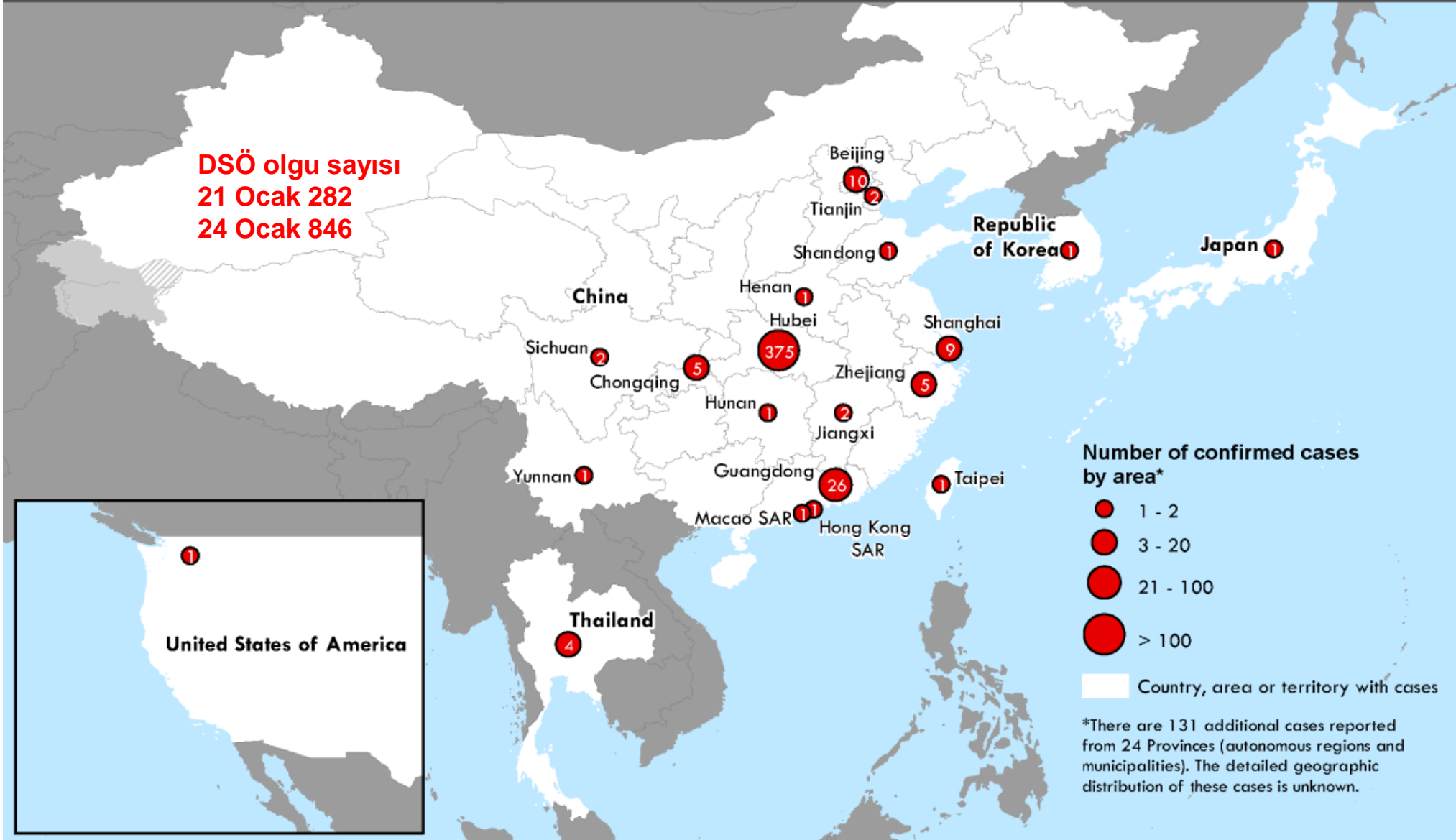
31 Aralık 2019'da aynı bölgede 44 kişide pnömoni (zatürre) semptomlarının gelişmesiyle yeni bir solunum virüsünden şüphelenildi

Çin'deki ulusal yetkililer tarafından 3 Ocak 2020'de yeni bir virüsle salgın olasılığı Dünya Sağlık Örgütüne bildirildi

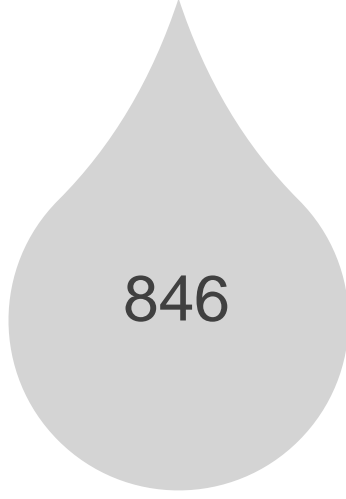
Virüsün daha önceki SARS-CoV ile %80 oranında benzer olduğu anlaşıldı ve 7 Ocak 2020'de Çin'de yeni bir coronavirus bulunduğu açıklandı

Distribution of 2019-nCoV cases as of 23 January 2020

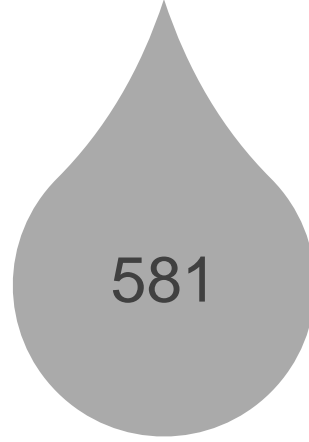

Doğrulanmış olgu sayısı

846 olgunun,
830'u Çin'den
bildirildi

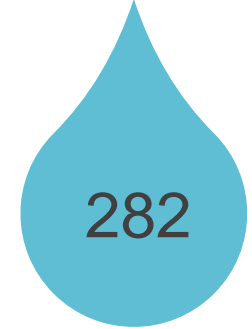
24 Ocak

23 Ocak

22 Ocak

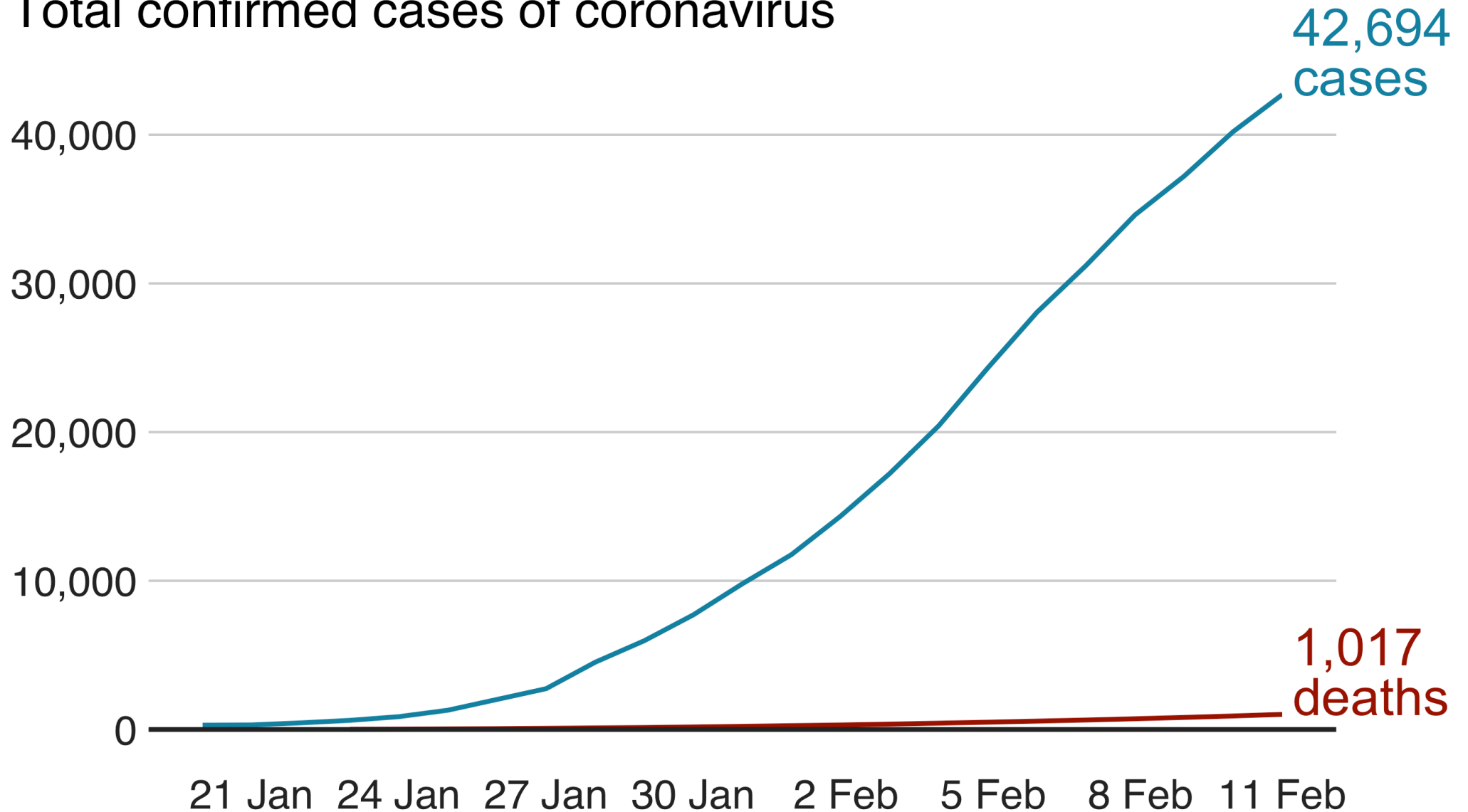

21 Ocak

Çin dışında virüs 6 ÷lkeye (Japonya, Güney Kore, Vietnam, Singapur, Tayland, ABD) seyahat eden kişiler aracılığı ile giriş yaptı

More than 42,000 cases in China so far

Total confirmed cases of coronavirus

11 Şubat 2020

According to
Coronavirus Study Group (CSG)
of the International Committee
on Taxonomy of Viruses

Novel Coronavirus, 2019-nCoV

is now officially called

SARS-CoV-2

According to WHO

The disease caused by
Novel Coronavirus, SARS-CoV-2

is now officially called

COVID-19

CO - Corona

VI - Virus

D - Disease

www.microbenotes.com

World Health
Organization

Bulaşma

Enfekte kişilerin öksürmesi,
hapşırması veya konuşması

Solunum sekresyonlarının
solunmasıyla

Kirli yüzeylerden ellere
eller ile yüze

İnsandan insana bulaşır

Enfekte kişi ile 1metre çapındaki alan temas kabul edilir

Wuhan coronavirus compared to other major viruses

VIRUS	YEAR IDENTIFIED	CASES	DEATHS	FATALITY RATE	NUMBER OF COUNTRIES
Marberg	1967	466	373	80%	11
Ebola*	1976	33,577	13,562	40.40%	9
Hendra	1994	7	4	57%	1
H5N1 Bird Flu	1997	861	455	52.80%	18
Nipah	1998	513	398	77.60%	2
SARS	2002	8,096	774	9.60%	29
H1N1**	2009	>762,630,000	284,500	0.02%	214#
MERS***	2012	2,494	858	34.40%	28
H7N9 Bird Flu	2013	1,568	616	39.30%	3
2019-nCoV*	2020	11,871	259	2.2%	24

*As of January 31, 2020

**Between 2009 and 2010

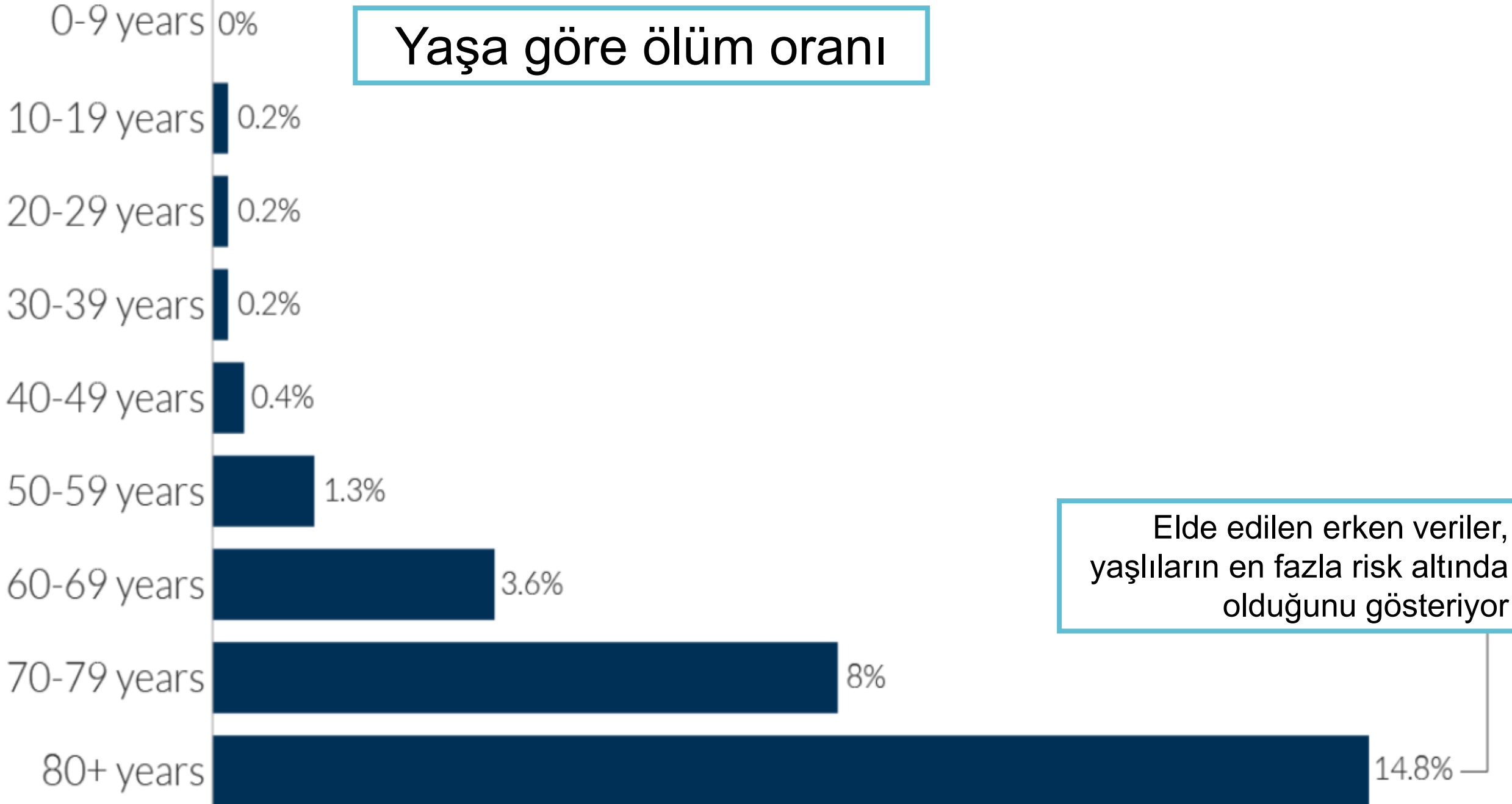
***As of November 2019

#Countries and overseas territories or communities

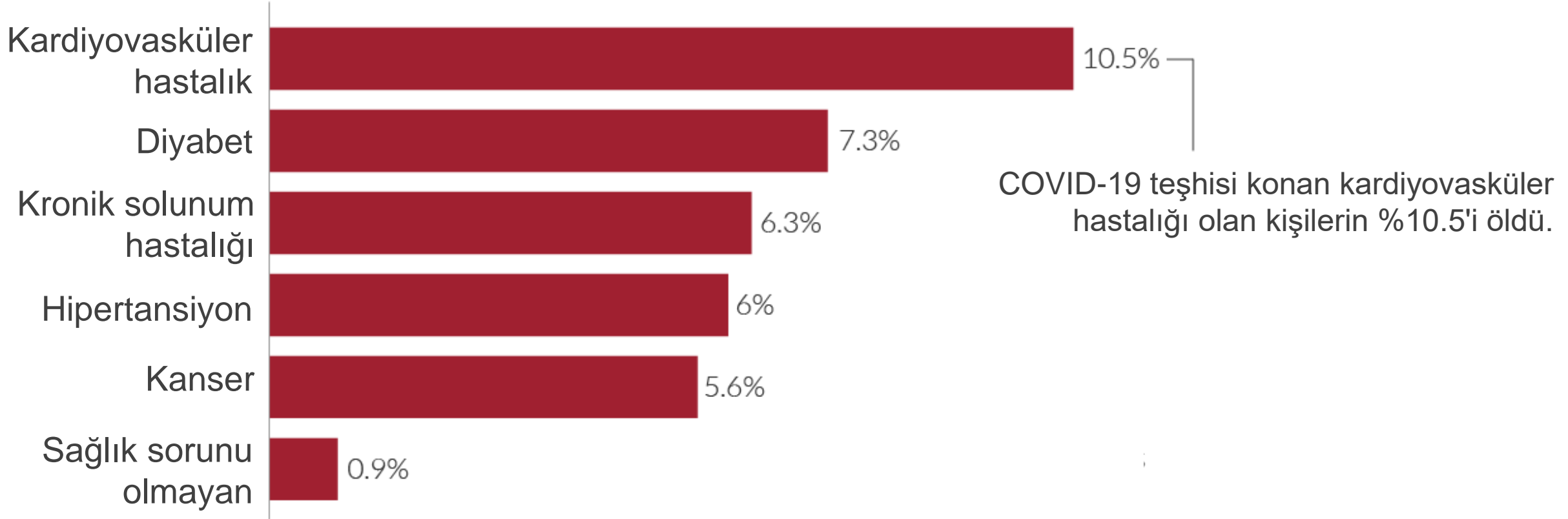
Sources: CDC; UN; WHO; New England Journal of Medicine; Malaysian Journal of Pathology; CGTN; Johns Hopkins University; The Lancet; Reuters, CIDRAP

BUSINESS INSIDER

Yaşa göre ölüm oranı

Sağlık durumlarına veya altta yatan hastalık koşullarına bağlı olarak vaka ölüm oranları

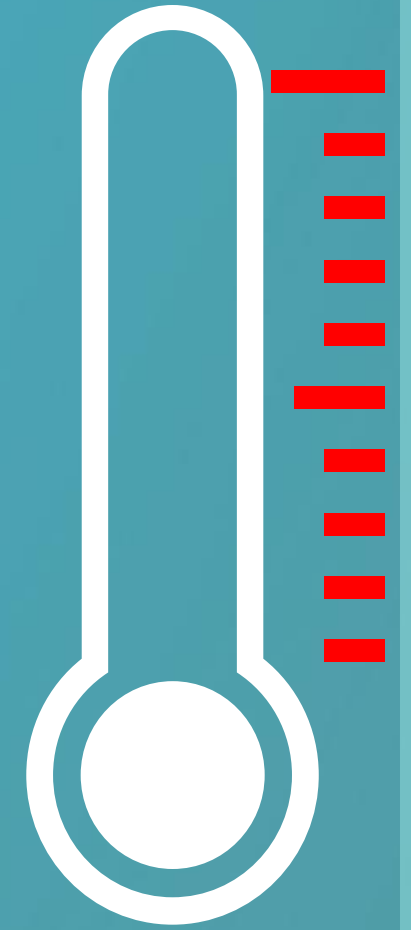
Klinik bulgular

Yüksek ateş

Öksürük

Nefes darlığı

En sık görülen klinik bulgular

Klinik bulgular

Kas, göğüs, baş, boğaz ağrısı

Burun akıntısı

İshal, bulantı ve kusma

daha nadir görülen bulgular

Pnömoni (Zatürre)

		COVID-19		SOĞUK ALGINLIĞI NEZLE		GRİP		ALERJİ	
	Ateş	✓	Sık	✓	Nadiren	✓	Sık	-	-
	Yorgunluk	✓	Sık	✓	Bazen	✓	Sık	✓	Bazen
	Kuru Öksürük	✓	Sık	-	-	✓	Sık	✓	Bazen
	Solunum Zorluğu	✓	Şiddetli	-	-	-	-	✓	Bazen
	Öksürük	✓	Sık	-	-	✓	Bazen	✓	Bazen
	Ağrı	✓	Bazen	✓	Nadiren	✓	Sık	-	-
	Hapşırma	-	-	✓	Sık	✓	Bazen	✓	Sık
	Burun Akıntısı	✓	Bazen	-	-	✓	Bazen	✓	Sık
	Burun Tıkanıklığı	-	-	✓	Sık	✓	Bazen	✓	Sık
	Gözlerde Sulanma	-	-	-	-	-	-	✓	Sık
	Boğaz Ağrısı	✓	Bazen	✓	Sık	✓	Bazen	-	-
	İshal	✓	Bazen	-	-	✓	Nadiren	-	-

Burun, boğaz
sürüntüsü

Balgam

BAL

Etkenin Mikrobiyolojik Tanısı

**virüse ait genetik materyalin solunum örneklerinde
moleküler mikrobiyolojik yöntemlerle saptanması ile**

Mikrobiyolojik testler ile virüsün genetik özellikleri saptanarak kesin tanı konur

CDC ve DSÖ tarafından geliştirilen tanı testi Türkiye'de mevcut

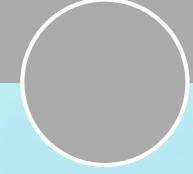
Burun, boğaz
sürüntüsü

Balgam

BAL

Etkenin Mikrobiyolojik Tanısı

Ülkemizde Çin'e seyahat öyküsü ve semptomları olan kişilerden alınan solunum yolu örnekleri Türkiye Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Mikrobiyoloji Referans Laboratuvarına gönderilmektedir

Tedavi

Coronavirus tedavisinde kullanılan etkene özgül ilaç ve aşı henüz bulunmamaktadır

Sadece bulgulara yönelik tedavi yapılmaktadır

Korunma

Solunum yolu ile bulaşan tüm virüslerden korunmak için

● Eller sık sık sabunla yıkanmalı veya alkol bazlı temizleyicilerle temizlenmeli

● Hapşırma ve öksürme dirsek içine yapılmalı veya mendille ağız kapatılmalı

● Kapalı ortamlar sık sık havalandırılmalı

● Kalabalık ortamlarda bulunmaktan kaçınılmalı

**1. BEFORE
WASHING**

**2. 'RINSE
AND
SHAKE'**

**3. SIX
SECONDS
NO SOAP**

**4. SIX
SECONDS
WITH SOAP**

**5. FIFTEEN
SECONDS
WITH SOAP**

**6. THIRTY
SECONDS
WITH SOAP**

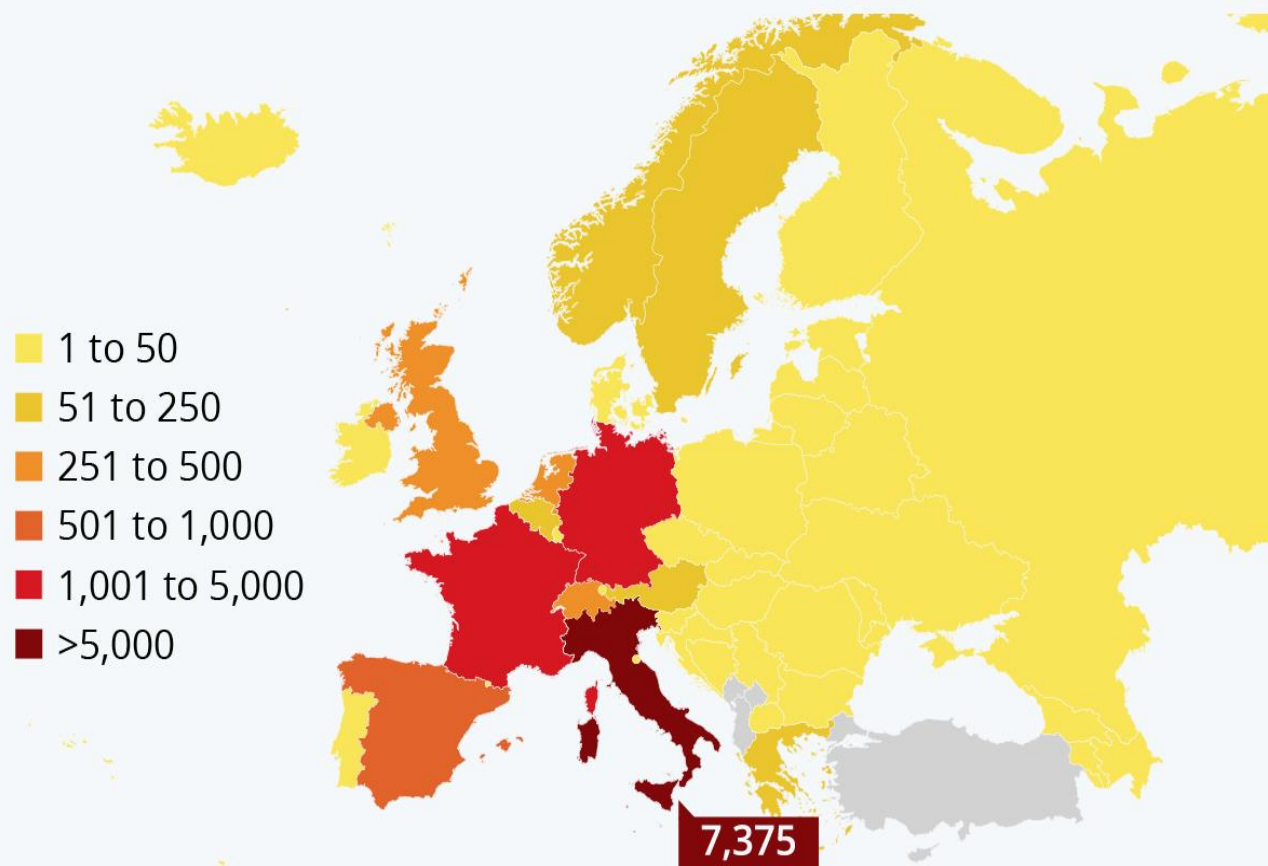

"DO YOU WASH YOUR HANDS
AUTOMATICALLY WITH SOAP
AND WATER AFTER GOING
TO THE TOILET?" (% OF
"YES", WIN/GALLUP 2015)

The Coronavirus in Europe

Confirmed cases of the COVID-19 coronavirus in Europe*

* As of 9 March 2020 at 08:30 CET

Source: Johns Hopkins University

Korunma

Solunum yolu ile
bulaşan tüm
virüslerden
korunmak için

Eller sık sık sabunla yıkanmalı
veya alkol bazlı temizleyicilerle
temizlenmeli

Hapşırma ve öksürme dirsek içine
yapılmalı veya mendille ağız kapatılmalı

Kapalı ortamlar sık sık
havalandırılmalı

Kalabalık ortamlarda
bulunmaktan kaçınılmalı

Korunma

Solunum yolu ile bulaşan tüm virüslerden korunmak için

Eller sık sık sabunla yıkanmalı veya alkol bazlı temizleyicilerle temizlenmeli

Hapşırma ve öksürme dirsek içine yapılmalı veya mendille ağız kapatılmalı

Kapalı ortamlar sık sık havalandırılmalı

Kalabalık ortamlarda bulunmaktan kaçınılmalı

Korunma

Solunum yolu ile
bulaşan tüm
virüslerden
korunmak için

Eller sık sık sabunla yıkanmalı
veya alkol bazlı temizleyicilerle
temizlenmeli

Hapşırma ve öksürme dirsek içine
yapılmalı veya mendille ağız kapatılmalı

Kapalı ortamlar sık sık
havalandırılmalı

**Kalabalık ortamlarda
bulunmaktan kaçınılmalı**

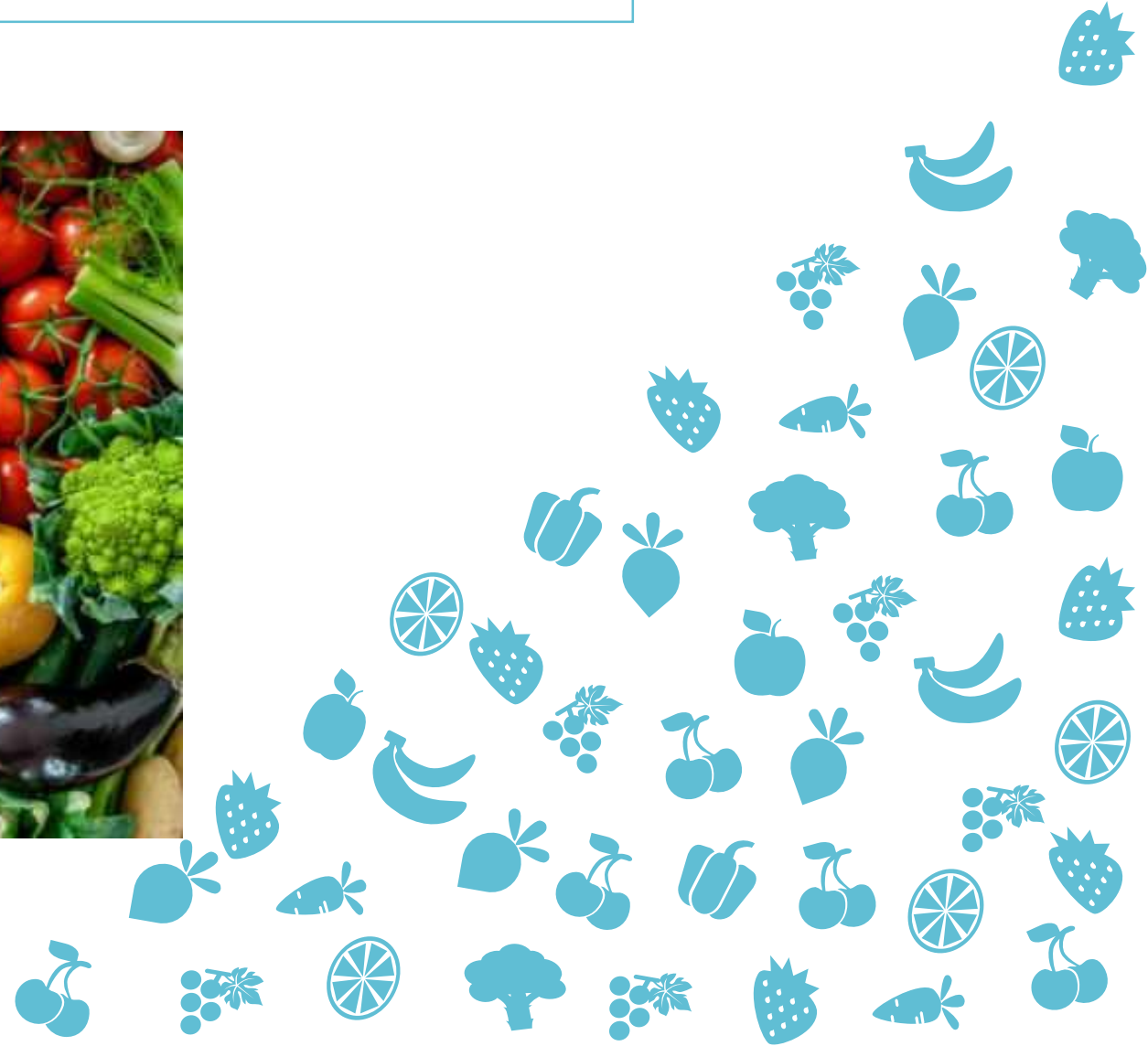

"Geceden gündeze değil de,
bugünden yarına değil de,
çok acil olarak değil de
çabuk çabuk."

-Necati Şaşmaz

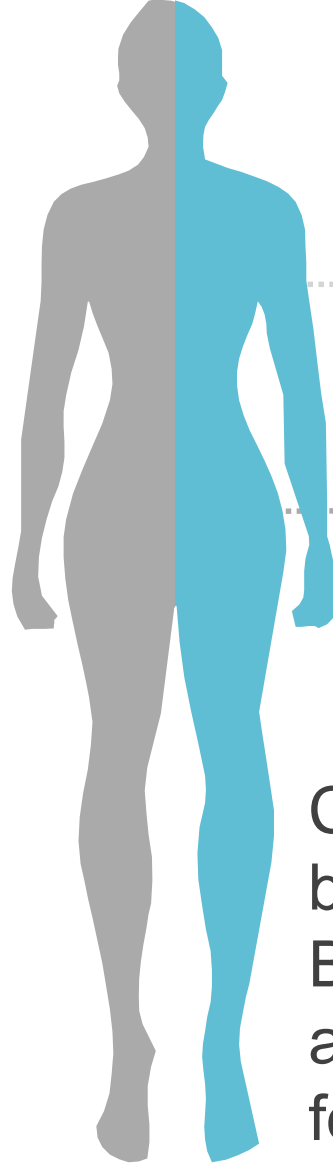
Coronavirüsten sizi en iyi koruyacak maske!!!

Korunma

Ateş ve öksürüğü olanlarla yakın temastan kaçınılmalıdır (1 metre çapındaki alan)

Çiğ veya az pişmiş hayvansal ürünler tüketilmemeli

Ateş, öksürük ve nefes almada zorluk yaşayan kişiler, erken tıbbi yardım almak için bir sağlık kuruluşuna başvurmalı

Coronavirüslara karşı aşı veya spesifik bir antiviral ilaç bulunmamakta
Bu nedenle hastalara şikayetlerini azaltacak veya bozulan organ fonksiyonlarını düzeltecek tedavi (semptomatik tedavi) uygulanmakta

BAKKALA DiYE ÇIKIP

NORVEÇE GİDESİM VAR:)

OTOSAN

TR 01 Y 1878

Wuhan 27 Ocak'ta kapatıldı
Milyonlarca kişi Nisan sonuna
kadar Çin'de karantinada

30 Ocak
Dünya Sağlık Örgütü
Küresel acil durum ilan etti

30 Ocak
Çin'den Türkiye'ye gelen
bütün uçuşlar durduruldu

ÇİN

Çoğunluk evde
çalışıyor, sadece
market alışverişi
için dışarıya çıkıyor

Çin'de şehirler arası
geçiş bölgelerinde ve
kamusal alanlarda
kontrol var

iki yeni hastane
yapılıyor

Yoksullar maskeye
ulaşamıyor

Hastaneler dolu

Sağlık personeline saldırma ve güvenliğini bozma

Tedaviyi veya karantinayı reddetme

Çin: Hekimlere dokunanı idam ederiz

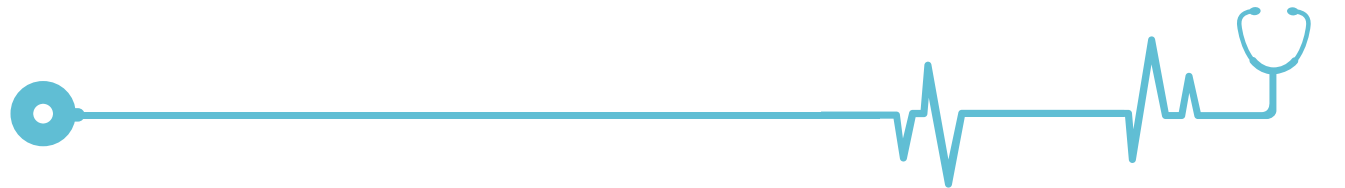

Sağlık çalışanları

Salgın başlangıcından beri yaklaşık 1716 sağlık çalışanı enfekte oldu ve 6 kişi hayatını kaybetti (15 Şubat 2020 itibariyle)

Çin'in Vuhan bölgesinde başlayan koronavirüs salgını ile ilgili ilk uyarıları yapan ve çalıştığı hastanede kendisi de virüsü kaptan doktor Li Venliang'ın öldüğü duyuruldu

Total Confirmed

107.722

Confirmed Cases by
Country/Region

80.699 Mainland China

7.314 South Korea

6.566 Iran

5.883 Italy

951 Germany

949 France

696 Others

613 Spain

502 Japan

437 US

Cumulative Confirmed Cases

Active Cases

107

countries/regions

Lancet Inf Dis Article: [Here](#). Mobile Version: [Here](#). Visualization: [JHU CSSE](#). Automation Support: [Esri Living Atlas team](#) and [JHU APL](#).

Data sources: [WHO](#), [CDC](#), [ECDC](#), [NHC](#) and [DXY](#). Read more in this [blog](#). [Contact US](#).

Total Deaths

3.654

Veri Yok

Total Recovered

60.659

45.235 recovered

Hubei Mainland
China

2.134 recovered

Iran

1.256 recovered

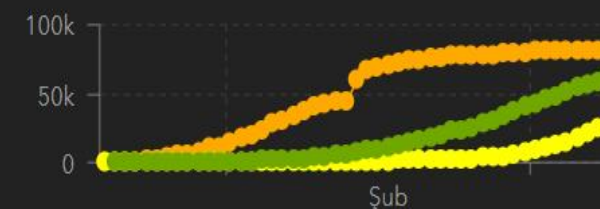
Guangdong Mainland
China

1.247 recovered

Henan Mainland
China

1.161 recovered

Zhejiang Mainland

● Mainland China

● Other Locations

● Total Recovered

Actual

Logarithmic

Daily Cases

Last Updated at (M/D/YYYY)

3/8/2020 6:23:11 ÖS

Coronavirus COVID-19 Global Cases by the Center for Systems Science and Engineering (CSSE...)

Total Confirmed

145.377

Confirmed Cases by
Country/Region/Sovereignty

80.973 China

17.660 Italy

11.364 Iran

8.086 Korea, South

5.232 Spain

3.675 Germany

Country/Region/Sovereignty

Cumulative Confirmed Cases

Active Cases

139

countries/regions

Lancet Inf Dis Article: [Here](#). Mobile Version: [Here](#). Visualization: [JHU CSSE](#).
Automation Support: [Esri Living Atlas team](#) and [JHU APL](#).

Total Deaths

5.429

3.075 deaths
Hubei China

1.266 deaths
Italy

514 deaths
Iran

133 deaths
Spain

Total Recovered

71.717

52.962 recovered
Hubei China

2.959 recovered
Iran

1.439 recovered
Italy

1.299 recovered
Guangdong China

Mainland China Other Locations

Actual

Logarithmic

Daily Cases

Last Updated at (M/D/YYYY)

3/14/2020 12:53:08 ÖS

Total Confirmed

147.399

Confirmed Cases by
Country/Region/Sovereignty

80.973 China

17.660 Italy

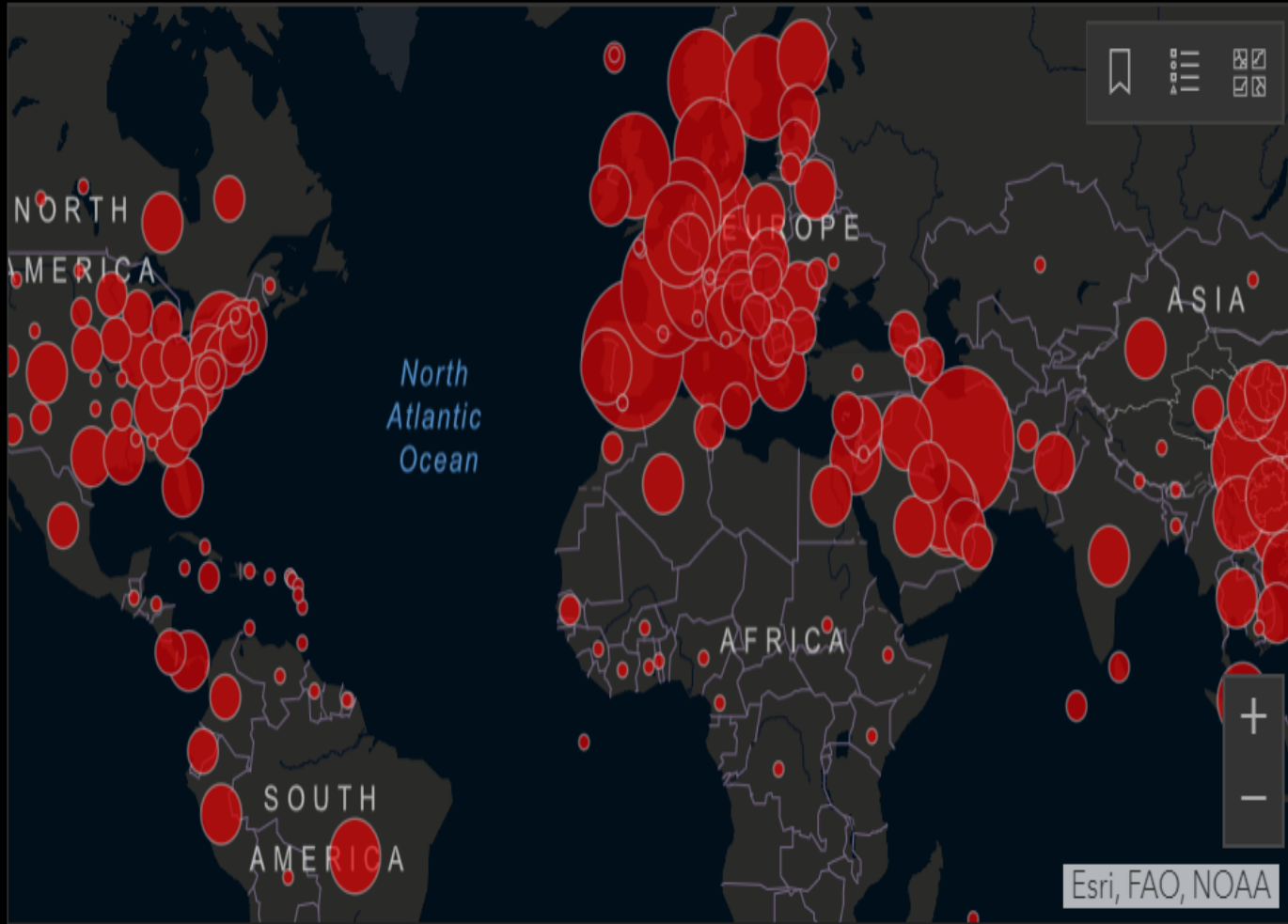
12.729 Iran

8.086 Korea, South

5.232 Spain

3.758 Germany

Country/Region/Sovereignty

Cumulative Confirmed Cases

Active Cases

139

countries/regions

Lancet Inf Dis Article: [Here](#). Mobile Version: [Here](#). Visualization: [JHU CSSE](#).
Automation Support: [Esri Living Atlas team](#) and [JHU APL](#).

Total Deaths

5.534

3.075 deaths
Hubei China

1.266 deaths
Italy

611 deaths
Iran

133 deaths
Spain

Total Recovered

71.715

52.960 recovered
Hubei China

2.959 recovered
Iran

1.439 recovered
Italy

1.299 recovered
Guangdong China

Mainland China

Other Locations

Actual

Logarithmic

Daily Cases

Last Updated at (M/D/YYYY)

3/14/2020 2:53:29 ÖS

Coronavirus COVID-19 Global Cases by the Center for Systems Science and Engineering (CSSE...)

Total Confirmed
169.387

- Confirmed Cases by Country/Region/Sovereignty
- 81.020 China
 - 24.747 Italy
 - 13.938 Iran
 - 8.162 Korea, South
 - 7.844 Spain

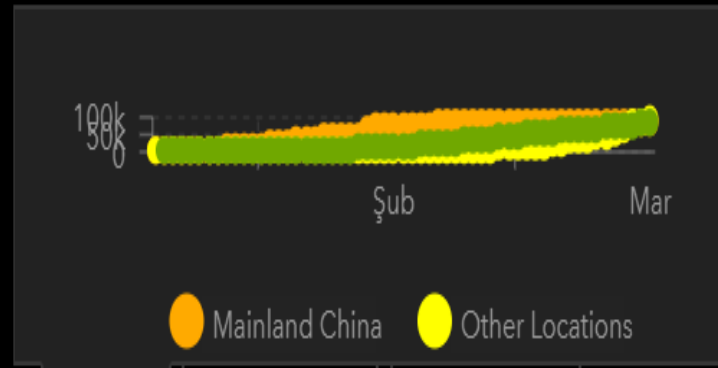
Cumulative Confirmed Cases | Active Cases

Total Deaths
6.513

- 3.099 deaths Hubei China
- 1.809 deaths Italy
- 724 deaths Iran
- 292 deaths Spain

Total Recovered
77.257

- 55.094 recovered Hubei China
- 4.590 recovered Iran
- 2.335 recovered Italy
- 1.306 recovered Guangdong China

Actual | Logarithmic | Daily Cases

148
countries/regions

Lancet Inf Dis Article: [Here](#). Mobile Version: [Here](#). Visualization: [JHU CSSE](#).
Automation Support: [Esri Living Atlas team](#) and [IHU API](#)

Last Updated at (M/D/YYYY)
3/16/2020 6:33:03

Komplo teorileri

“eczacılar 2020'de milyarder olacak”

Amerikan biyo-silahı

Çin biyo-savaş programı

Çin'in üst düzey biyo-araştırma tesisleri

1 2
3 4

Amerika'nın bir oyunu

Çin'in nüfus azaltma politikası

Korona edebiyatı 😊

Virüs gelmiş korona
Yarım girmiş horona
Acaba bizi de çeker mi?
El sallasak drona

Virüs kaptım korona
Yaşar mıyım sor ona
Gurbette bir yârim var
Ben ölürsem kor ona

Wuhan'dan çıktı yola
Tahran'da verdi mola
Yayıldın sağa sola
Yaktın bizi korona

Sınır tanımaz serbest
Kırk iki millet derdest
Çare olur mu abdest
Yaktın bizi korona

Alternatif çözümler 😊

Yuttuğu sineği öldürmek için zehir içti

Elazığ'ın Gözeli köyünde çoban Aydın Kıyak'ın (65) boğazına karasinek kaçı. Sürekli öksüren çoban durumu köylülere anlattı. Bir köylü canlı olabileceğini söylediği sineğin ölmesi için çobana ilaç verdi. Çoban ilacı içtikten sonra zehirlenip hastanelik oldu. Çobanın yuttuğu 'toz'un tarım ilacı olarak kullanılan çok etkili bir böcek zehiri olduğu ortaya çıktı. Çobanın durumu kritik. ■ Şahismail GEZİCİ/DHA

Aydın Kıyak

Corona Virüsünden Korunmak İçin Arap Sabunu İle Yoğurt Yiyen Yozgatlı Hastaneye Kaldırıldı

11 MART 2020

İlk olarak Çin'de ortaya çıkan ve neredeyse tüm dünyaya sıçrayan corona virüsü Türkiye'ye kadar geldi.. Corona virüsünden korunmak isteyen yurdum insanı ise tuhaf tuhaf şeyler yapmaya başladı. İşte karşınızda onlardan biri daha. Bağışıklık sistemini güçlendirip corona virüsünden etkilenmemek için arap sabunu ve yoğurt yiyen Yozgatlı zehirlenerek hastaneye kaldırıldı.

**Yanlış bilgilendirmeye
mücadele etmek için,
Dünya Sağlık Örgütü**

Coronavirus hastalığı (COVID-19) halk için tavsiyeler: Efsane avcıları

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public/myth-busters>

Efsane avcıları (DSÖ)

El kurutma makineleri
yeni koronavirüsü
öldürmede etkili midir?

Hayır. El kurutma makineleri 2019-
nCoV'yi öldürmede etkili değildir.
Kendinizi yeni koronavirüse karşı
korumak için, ellerinizi alkol bazlı bir
el ovuşuyla sık sık temizlemeli veya
sabun ve su ile yıkamalısınız.

World Health
Organization

#2019nCoV

Efsane avcıları (DSÖ)

Bir ultraviyole
dezenfeksiyon lambası
yeni koronavirüsü
öldürebilir mi?

UV radyasyonu cilt tahrişine neden
olabileceğinden, UV lambaları elleri
veya cildin diğer bölgelerini sterilize
etmek için kullanılmamalıdır.

#2019nCoV

Efsane avcıları (DSÖ)

Termal tarayıcılar yeni koronavirüs ile enfekte olmuş kişileri tespit etmede ne kadar etkilidir?

Termal tarayıcılar, yeni koronavirüs enfeksiyonu nedeniyle ateş gelişen (yani normal vücut sıcaklığından daha yüksek) kişilerin tespit edilmesinde etkilidir.

Bununla birlikte, enfekte olan ancak henüz ateşten hasta olmayan insanları tespit edemezler. Çünkü enfekte olmuş insanların hastalanıp ateşi gelişmesi 2 ila 10 gün sürer.

Efsane avcıları (DSÖ)

Vücudunuzun her tarafına
alkol veya klor püskürtmek
yeni koronavirüsü
öldürebilir mi?

Hayır. Vücudunuzun her yerine alkol
veya klor püskürtmek, vücudunuza
girmiş olan virüsleri öldürmez. Bu
tür maddelerin püskürtülmesi
kiyafetlere veya mukoza zarlarına
(yani gözler, ağız) zararlı olabilir

World Health
Organization

#2019nCoV

Efsane avcıları (DSÖ)

Çin'den bir mektup veya paket almak güvenli mi?

Evet, güvenli. Çin'den paket alan kişilerin yeni koronavirüs ile bulaş riski yoktur. Önceki analizlerden, koronavirüslerin mektuplar veya paketler gibi nesnelere uzun süre hayatta kalmadığını biliyoruz.

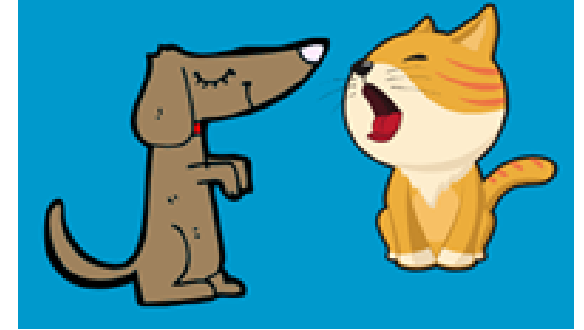
World Health
Organization

#2019nCoV

Efsane avcıları (DSÖ)

Evde evcil hayvanlar
yeni koronavirüsü
(2019-nCoV) yayabilir mi?

Şu anda, köpekler veya kediler gibi evcil hayvanların yeni koronavirüs ile enfekte olabileceğine dair bir kanıt yoktur. Bununla birlikte, evcil hayvanlarla temas ettikten sonra ellerinizi sabun ve su ile yıkamak her zaman iyi bir fikirdir.

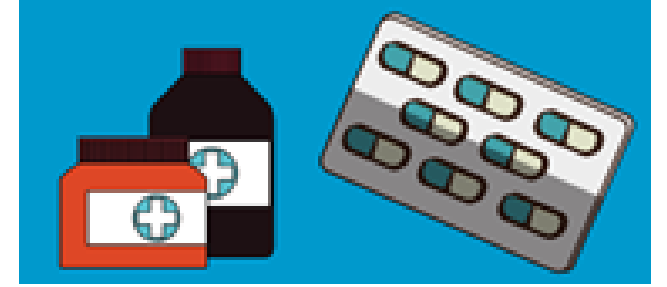
World Health
Organization

#2019nCoV

Efsane avcıları (DSÖ)

Yeni koronavirüsün
önlenmesinde ve
tedavisinde antibiyotikler
etkili midir?

Hayır, antibiyotikler virüslere karşı değil,
sadece bakterilere karşı etkilidir.

Yeni koronavirüs (2019-nCoV) bir virüstür
ve bu nedenle antibiyotikler bir önleme
veya tedavi aracı olarak kullanılmamalıdır.

#2019nCoV

